

SVOBODNA SLOVENIJA

ŠTEV. 12

GLASILO VSEH ZASUŽNjenih SLOVENCEV

20. maj 1942

12

DR. MIHA KREK: *Smotr*

12

PREDSEDNIK SLOVENSKEGA NARODNEGA ODBORA IN
PODPREDSEDNIK JUGOSLOVANSKE VLADE SLOVENSKEMU NARODU:

Radio London,
10. maja 1942

Smotram za potrebno, da spregovorim v nekaj zaporednih predavanjih ob nedeljah namesto g.dr. Kuharja o POIŽAJU, ki zadeva Slovence, in o našem stališču do tega položaja. - Glede ureditve Evrope in zlasti Srednje Evrope po vojski se pojavljajo predlogi kot gobe po dežju. Nemški (avstrijski) in madžarski emigranti v Angliji in Ameriki skušajo pridobiti odločilne zavezniške kroge za ustanovitev neke srednjeevropske katoliške monarhije pod Habsburžani. V zvezi s temi predlogi je tudi poskus, da bi zanesli med jugoslovanske katoličane in nekatoličane nezaupanje in potem to nezaupanje porabili za svoje politične namene pri urejevanju Srednje Evrope. Mi nikomur ne dovolimo, da bi spekuliral s katolištvom slovenskega naroda. Ne Slovenci smo bili celo tisočletje v avstrijski državi, toda smo se ob koncu prejšnje svetovne vojske prostovoljno združili s Srbi in Hrvati v kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, torej v Jugoslavijo. In tudi zadnjih 24 let nam priča, kako so ravnale z našimi obrobni Slovenci ob Rabi, na Koroškem in v Primorju nekako iste "katoliške" države. In nečloveške postopanje s Slovenci na zasedenih slovenskih zemljah vršijo okupatorji prav teh držav, ki se ponašajo s tisočletno krščansko kulturo. - Kakšna je miselnost zgoraj omenjenih emigrantov, je razbrati tudi iz epizode na kongresu katoliških časnikarjev, ki se je vršil pred kratkim tu v Londonu. Radi izjav madžarskega in avstrijskega zastopnika je nastopil zastopnik slovenskih časnikov g.dr. Kuhar ter odločno povedal, da se ne udeleži kongresa, dokler se zadevna dva časnikarja ne odstranita. Šele ko sta odšla, je nastopil dr. Kuhar s svojim referatom. Solidarna z njim sta bila tudi češka in poljska časnikarska zastopnika.

SLOVENCi ODKLANJAMO
HABSEURŠKO AVSTRIJO

in trikrat ne! Bivša Avstrija je bila takozvana katoliška s katoliške dinastije in dobri venci, kakšno nekatoliške politike je vodila do Slovanov.

Slovenski narod odločno odklanja avstrijske, madžarske in italijanske vabe, junaško prenaša njihova nasilja v okupiranih krajih poleg tega se pa prav tako odločno bori proti komunistični "osvobodilni fronti", ki za govarja ustanovitev komunistične srednjeevropske republike pod vodstvom nemškega Dunaja. Naša prihodnost je v prerajeni Jugoslaviji. Le tam si bomo ustvarili red enakopravnosti in zagotovili blagoslovljen napredek celega naroda in vsakega poedinca. Toda danes je prvo in najprej - ZMAGA! Po zmagi pa svobodna, složna narodna država! Zato pa odklanjamo tiste, ki hodijo med nas v ovčjih oblačilih "katolištva". Odločna beseda ministra dr. Grola Srbom velja tudi nam Slovincem: Skupni ideal nam je svoboda vseh južnih Slovanov!

London, 17. maja: Slovenci smo v tej dobi vsi - po vsem svetu - složni in zedinjeni. Vse, kar nas je kdaj združevalo, smo zavrgli in vse, kar nas združuje, smo sprejeli. Vsi imamo samo eno pred očmi - svoje osvobojenje. Sile slov. naroda so skromne in mahjne. Zato se pa vsak izmed nas zaveda silne odgovornosti, ki leži na njegovih ramah. Slov. narod je dostojanstveno sprejel borbo za svoje svobodo. Med seboj složni delujemo za sporazum povsod, kjer moremo, da bi bila možna in udarna skupna jugoslovanska stvar. - Kar nas je zunaj, smo porazdeljeni za delo tako kakor je najbolj koristno in potrebno.

Na Srednjem Vzhodu (Kairo) deluje na propagandnem polju Ivan Rudolf. Pomagata mu Milan Ribarž in p. Ambrožič. Zlasti je važno njihovo delo pri tamkajšnjem jugoslov. rdečem križu. Tu imamo največ slovenskih častnikov in vojakov, ki se pripravljajo, da skupaj s Srbi in Hrvati ponešejo znamenja Belega orla v domovino - ramo ob rami z zavezniškimi armadami. Število prostovoljcev vsak dan raste.

V Združenih državah Severne Amerike je posebno agilen minister Snój. Obiskal je že vse slovenske naselbine, slovenska društva in uredništva listov. V vseh mestih, kjer so Slovenci, je imel predavanja. Dvorane milijonskih mest so se napolnile s Slovenci in drugimi Jugoslovani, če je prišel predavati minister Snój. Univ. prof. dr. B. Furlan neumorno deluje istotam med znastveniki in akademiki. Meseca januarja mi je poslal seznam 60 predavanj, ki jih je že imel in jih bo še imel. Pisatelj Al. Adamič je zastavil za skupno stvar svoje pisateljsko perco.

Prav posrečena je bila premestitev našega argentinskega poslanika dr. Izida Cankarja v Kanado. S tega mesta uveljavlja vso svojo diplomatsko sposobnost v našo korist.

Pridobili smo vse večje truste ameriških dnevnikov, ki pišejo o slovenskih zadevah. V teh časopisih smo brali, da nas Slovence postavljajo za zgled organizirane agilnosti. - Od povsod, iz vsega sveta dobivam poročila iz slovenskih naselbin in vidim, kako smo povsod povezani pri delu za narodno osvobojenje, in z Jugoslavijo za Jugoslavijo!

SLOVENSKEMU KMETU

Dr. Al. KUCHAR v londonskem radiu 14. maja 1942

narodu. Vedno je možko prenašal gorje in ni nikdar klonil. To je stan, ki nima izdajalcev v svoji sredi. Temu zvestemu našemu kmetu hočem danes govoriti.

Moj glas gre nad mnogimi grobovi slovenskih kmečkih sinov in očetov, dosegel bo tudi slovenskega kmeta v tujini, v izgnanstvu. Toda kljub grobovom in izgnanstvu zavestno rečem: dokler boš ti, slovenski kmet, zvest in trden, kakor si vedno bil, bo narod obstal, in če ga je tudi sovražnik podrl, bo vstal!

Kaj naj ti rečem, slovenski kmet? Pozivati te k žrtvam ne morem, saj večjih žrtev kot jih prenašaš, prenašati ne moreš. Tudi k vztrajnosti te ni treba pozivati, - ker vztrajaš. Pač pa ti hočem sporočiti sledeče: Odločitev bo kmalu prišla. Še nekaj dni in krvavi ples se bo pričel. Koliko časa bo trajal, ne vemo... Toda poleg te fronte je še kraj, kjer se odloča usoda sovražnika. To je rodovita na zemlja v zaledju. Iz te zemlje dobiva sovražnik pridelkov, ki jih potrebuje za zunanjo fronto. Zato pa povsod tako priganja, da bi se čim več zemlje obdelalo. Tu ima kmet možnost, da zapre sovražniku važne vire. Ne mislim svetovati, da ne bi pridelovali kar sami rabite za življenje. Toda nikar nič preko tega. Zlasti ne pridelujte takih stvari čez svojo potrebo, s katerimi se opomore sovražnik. Tu pride v poštev n. pr. olje. Ne pridelujte ga v taki meri, da bi ga mogli oddajati sovražniku. Prav tako mast. Ta služi sovražniku med drugim zlasti tudi za izdelavo razstrelil. Vseh takih stvari torej ne pridelujte več kot dosedaj. To in taka je vaša nevidna fronta, na kateri se borite proti sovražniku. Na ta način pomagati zaveznikom na pravi fronti, to je vaše orožje proti sovražniku. Tako obdelava polja naj pozdravljajo zavezniška letala!

Živela Jugoslavija! Živela osvobojena Slovenija! Živel slovenski kmet!

JUGOSLAVIJA BO, KER JO HOČEJO NAŠI ZAVEZNIKI! - SLOVENSKI NAROD ODLOČNO ODKLANJA DRUGAČNO REŠITEV! - NAŠA PRIHODNJOST JE V PREROJENI JUGOSLAVIJI! Dr. Miha Krek

Partizani so mislili, da jim bo narod slepo sledil. Narod je pa kmalu uvidel, da je ovca, ki jo partizan žene v klavnico. Z grozo se zato odvrča od partizanstva. - Partizani so tako sprevideli, da so se v lepih sanjah varali. Ker ni šlo zlepa, so začeli s silo: z ubojo, ropi, strahovanjem. Toda narod ne klcne. Odpor do samozvancev raste. Ne zmeni se za grožnje, noče v gozdove, noče s svojih domov. - Ker se torej akcija njim samim ne posreči, jim je treba pomčči okupatorja.

To doseže partizan tako: napade okupatorja, po napadu pa strahopetno zbeži. Okupator besni, za napad se hoče maščevati, - ker pa ne najde pravih krivcev, se maščuje nad nedolžnimi - točno tako, kakor so partizani preračunali: okupator nedolžnim požiga hiše, vasi, seli prebivalce, vlači v ječe, muči, mori... Groza se seli v deželo. Strah pred novimi grozodejstvi okupatorja raste! Prav to so hoteli partizani doseči: ta strah naj prežene ljudi v gozdove, med partizane!

Toda narod je trden. Tudi sedaj noče v gozdove. Dobro ve, kdo je povzročitelj vsega gorja, kdo mu je ustvaril klavnico in zato za nobeno ceno noče mednje.

Partizanska spomladanska mobilizacija se zato ni posrečila. Le s silo so nekaj ljudi odvlekli v gozdove. Ti jim ob prvi priliki zopet uhajajo...

Partizani govorijo in pišejo o bataljonih. Na kraju samem smo se prepričali: ti partizanski bataljoni štejejo 20-30, "brigade" pa 150-300. (Kaj ne, tovariši iz vodstva OF - dve ali tri "brigade"!?). In če je 5-6 takih brigad!? Smešno je torej govoriti o kaki resni armadi. In še ti so delno neoboroženi.

Partizani torej nimajo vojske in tudi simpatizerjev nič več na deželi. Kako pa v mestu vsak dan gineva nekdanje navdušenje za OF in partizanstvo, pa smo vsi priča. Zato pa morajo spet porabljeni silo. Z orožjem izsiljujejo pri neoboroženem prebivalstvu živež, denar, obleko. Kot poloborožene talpe hodijo od vasi do vasi, večinoma ponoči, silijo ljudi na zborovanja ("da slišijo resnico o svetu"), orožje nastavlja na prsa in silijo, da sprejemajo funkcije v "vaških sovjetih". Tovariši, čemu tako, če bi bil narod z vami? Kje je tu kaka demokracija?

Ti vaški sovjeti so zadeva zase. Te ustanavljajo, da jih porinejo pred okupatorjeve puške. Okupator pride v vas, prizve za funkcionarje "sovjeta" in jih brez preiskave ustrelji. Kogar se hočejo znebiti, ga postavi za takega funkcionarja. Okupator jih bo postal in po okupaciji - si mislijo - bodo lažje zavladali nad deželo...

Rdeča nit, ki se vleče skozi vse početje partizanov, se dobro razloči: Za vsako ceno se znebiti "domačega sovražnika". Klikor jih ne ubijejo sami, naj jih ubije okupator.

VAŽNA NAVODILA

1. Ne verjemi partizanskim vestem!
2. Mdči napram njim! Tudi neznatna informacija jim je v pomoč
3. Ne dajaj jim prav nobenih podatkov!
4. Če imaš orožje, ga skrij!
5. Orožja nikomur ne prodajaj! Pri nakupu bodi previden!
6. Nihče naj ne odhaja med partizane, tudi da bi jim škodoval, ne!
7. Ne sprejemaj od partizanov nobenih nalog in funkcij. Če si jih - prisiljen - sprejel, jih ne izvršuj!
8. O vsem, kar partizani delajo, informiraj hitro in točno me rodajne ljudi!
9. Vsestransko podpiraj vsa partizanom nasprotna gibanja!
10. Sporoči znancem v gozdu, naj uddejo partizanom!

"AMERIKA BO IMELA ZADNJO BESEDO"

Na te besede ministra dr.Kreka

iz meseca marca 1941 (mesec dni pred vojsko z Jugoslavijo) smo se spomnili, ko je londonski radio v srbohrvatski oddaji 13.maja 1942 povedal sledeče: Za sedanjo vojsko se je odločila vsa in celotna Amerika (USA). Ona ni odločena dobiti samo bitko na bojišču, ampak hoče po vojski urediti Evropo. Noče ponoviti napake predsednika Wilsona iz prejšnje vojske. On je s svojimi 14 točkami premagal Nemčijo, toda po zmagi se je umaknil iz Evrope. V Zvezi narodov je imela Amerika samo opazovalca. Sedaj hoče Amerika vse drugače. Ona hoče dobiti ne samo zmago, ampak tudi mir! Amerika hoče, da bo po vojski tudi v Evropi vsak človek deležen miru in blagostanja kakor v Ameriki. V Ameriki je na delu cel trust možganov, ki izdeluje načrte za ureditev Evrope. Po zadnji vojski se šele po 9 mesecih začeli izdelovati ureditev Evrope. Sedaj bo ob koncu vojske načrt že izdelan in se bo takoj uveljavil. Predvidene so velike državne zajejdnice. V teh načrtih je predvidena tudi velika Jugoslavija. Pri tem sodeluje Vel.Britanija. Tudi Rusija je pristala na ta načrt.

SLOVENSKI NAROD V PARTIZANSKI IN OKUPATORSKI KLAVNICI

Okupator je radi vedno pogostejših partizanskih zločinov

odgovoril s strahotnim odlokom. Dne 24.apr. je izdal krut proglas, da bo za vsak partizanski zločin nad življenjem vzal življenje kateremukoli komunističnemu in protidržavnemu akcijonašu, ako v 48 urah po zločinu ne izsledi krivca. (Odlck velja za Ljubljansko pokrajino.) Vsak je pričakoval, da bodo vodje OF, če imajo vsaj trohico čuta za narodovo dobrobit in njegovo življenje, ustavili nesmiselno in izzivalno klanje. Vsakemu, ki ima vsaj šilce možganov, mora biti jasno, da pomeni izzivanje tirati slovenski narod v klavnico. Z glavo skozi zid pač ni mogoče. Vodja odpornih Francozov De Gaul je iz Londona izdal Francozom proglas, naj zaradi okrutnosti sovražnika opuste napade na Nemce. In ubogajo, čeprav bi upor 20 milijonov Francozov v zasedenem ozemlju prej mogel kaj pomeniti kot pa četrtinka enega milijona v Ljublj.pokrajini. Toda naša OF je bolj modra kot cel svet. Radi dosedanjih krutih činov okupatorja v smislu zgornjega odloka ne samo, da ne neha izzivati, ampak daje partizanom še navodila in korajžo za še večje izzivanje z geslom Zob za za zob, glavo za glavo! Tako sta stvorila partizanska OF in okupator skupno morilsko fronto proti našemu narodu!

Na partizansko izzivanje je okupator ustrelil do 17.maja za ljubljanskim pokopališčem 35 Slovencev! Takoj po ustrelitvi jih zakopljejo v skupne jame na pokopališču. Imen ustreljenih okupator ne objavlja. Posrečilo se nam je izvedeti za sledeča imena: Gregorič Ign., Rotar Rudolf, Jerakovič Nedeljko, Zakrajšek Rafael, Rotar Viktor, prof.Seško Jos., Komarc Ferdinand, Šošterič Bart. Jaklič I. (9, ustreljeni 11.maja). - Kerin Stane (Sv.Križ), Grašič Viktor (Kranj), Sigulin Rudolf, (Trst), Puterle Alojzij (Ljublj.), Stražišar Ant. (Stražiše), Kogoj Peter (Gorica), Živec Jožko(Lj) Pretnar Svetoslav (Tržič) (8, ustreljeni 12.maja) - Ljudje, Ljubljančani, ki obiskujejo grobove teh žrtev se po pravici zgražajo i nad partizansko brezsrčnostjo in okupatorsko krutostjo...

Vseh partizanskih zločinov ne moremo sproti objavljati. Nekaj jih objavijo dnevnik. Tu omenimo samo dva: V Bistrici pri Št.Rupertu so zverinsko umorili Zavodnikove - očeta, mater, hčerko. V Št.Vidu pri Stični so ubili miz.mojstra Hrena. Oba sinova so odpeljali v gozd.Njih usoda ni znana

ZA ROBOM

STALIN in VELIKA POLSKA.Ge Sikorski je izjavil: "Odnosi med Polsko in SSSR so kar n boljši. To je razvidno tudi iz javne izjave g.Stalina: Po vojski bo vstala povečana Poljska, ki bo urejena po ameriških demokratskih načelih" (radio Lon.nemška odd.13.V.)

LONDON ENO LETO BREZ BOMBE.

Dne 10.maja je minilo eno leto od zadnjega bombnega napada na London. 365 mirnih noči in 365 nemotenih delovanih dni

AMERIKA ZASEDE OKUPIRANO OZEM

LJE: Formira se poseben ekspedicijski kor, ki ostane v okupiranem ozemlju še po zmagi da bo nudil pomoč opustošenim krajem.(Radio,14.maja zvečer)

MEHIKA PROTI NEMČIJI.

Nemška podmornica je potopila brez opozorila mehiško petrolejsko ladjo. Mehiška vlada zahteva v določenem času povračilo škode, sicer nastropi ostreje

VSAKE 8 1/2 MINUTE ENO LETALO

izdelajo ameriške tovarne.(Izjava ministra za oboroževanje)

10 MILIJONOV AMERIŠKE VOJSKE

bo izvežbanih v letu 1943 (Izjava načelnika za novačep)

POLOŽAJ NA BOJIŠČIH do 19.

maja: na Ruskem priprave za poletno bitko na obeh straneh Nemci so na Kerču napredovali Rusi močno pritiskajo pri Harkovu. Obojno so predsnaki velike bitke, ki pride. - V Birmi Japonci še vedno napredujejo. V smeri proti Avstraliji so pa ustavljeni. Vse kaže da bi se Nemci (preko Kavkaza in Perzije) radi z Japonci v Indiji združili. (Churchill je svojčas fekel: Hitlerju nič ne pomaga, magar pride na Kavkaz in do vrat Indije,ker se bo zmaga odločila na zapadu. - Morda zato zbiranje čet v Angliji!?) - Kritični poslušalci radia razberejo iz raznih novic, da je poraz csi pričakovati šele 1943.

SLOVENSKA ZAVEZA,

zveza Slovencev vseh struj za osvobojenje, je začela izdajati list z enakim naslovom. Je to torej organ vrhovne slovenske instance za vse Slovence pod Italjani, Nemci in Madžari. Prva številka (na 4 straneh našega formata) prinaša sestavke temeljnega značaja. In že v teh temeljnih točkah je obsodil škodljivo ravnanje OF in partizanstva. List ima možnost, da stori veliko delo v korist slovenskega naroda, in ga zato pozdravljamo in vsem našim bralcem priporočamo."Vse kar nas združuje, smo sprejeli." (Dr.M.Krek.)

DOGODKI V POLHOVEM GRADCU

Dne 7. maja je šlo po cesti iz Dobrove proti Polhovemu Gradcu nekaj kamijonov it. vojaštva. V bližini Dolenje vasi in Dvora jih je iz zasede napadla manjša skupina partizancev. Dva partizana sta padla, Italjani niso imeli izgub. It. so nato napadli hišo cerkovnika v Dvoru, ker so mislili, da so bili part. tudi v cerkvenem stolpu. Vrgli so več bomb na hišo. It. so se proti večeru vračali v Ljublj. Pri vasi Gaberje so jih part. ponovno napadli. Italjani so imeli precej izgub: mrtvi in ranjeni! Po Gaberju so se ta večer partizani jun načili: Če še pridejo Italjani, se jim bo tisoče partizanov postavilo v bran! Toda še isto noč so zginili neznanokam. Drugo jutro so prišli Italjani in so se znašali - nad prebivalstvom. Prišla so iz Ljubljane še nadaljna ojačenja ter pobirali moške iz bližnjih vasi. Nad krajem so krožili zrakoplovi in metali v gozdove bombe ter streljali s strojnimi. Aretirali so preko 100 ljudi, toda nekaj so jih izpustili. Dne 11. maja so jih 70 pripeljali v Polhov Gradec ter jih zaprli v gasilski dom. V bližnji gostilni je pa takoj začelo poslovati vojaško sodišče. 14 sledečih je bilo obsojenih na smrt: iz Dol. vasi: Jesenovec Alojzij in Jože, Bastarde Ciril. Bab. gora: Velkovrh Matija in Anton, Zdešar Franc. Iz Dvora: Žagar Anton in Kožuh Ivan. Hrastnice: Rus Ant. in Glavič Stanko. Log: Češnovar Ivan. Gaberje: Rožnik Matija, Trobec Jakob, Babnikov Tonček. Ustreljeni so bili v torek 12. maja zjutraj. (V Polh. Gr.) Nekaj dni prej je bil ubit hlapec "Vidmarjev", ko je ob aretaciji hotel zbežati. Italjani so zažgali 1 hišo v Gaberjih, 1 v Hrastnicah, 1 v Srednji vasi. V Babni gori so pobrali nekaterim živež, nekaterim pa prav vse.

Partizani so tu nad domačini izvajali velik teror že več mesecev. Bili so sami tuji. Če jim ljudje niso ustregli, so grozili, da jim bodo že pokazali. Sedaj so pokazali...

SODRAŽICA. Partizani so raznašali vesti, da bodo partizani po vsem svetu začeli napadati te dni. Karabinjeri so poklicali iz Kočevja vojake na pomoč. Dne 10. maja so res prišli. Pri Žigmaricah so streljali na nekega človeka, ki je nosil nahrbtnik. Pa je zbežal. Sledile so preiskave po Žigmaricah. Pri nekem beguncu pri mizarju Lavstiku so našli nahrbtnik! Tega in še 4 druge so aretirali in odpeljali v Sodražico. Med potjo so vojaki vse križem streljali. Domačin Podlogar se je bal strelcev in se skrival za vogali hiše. Italjani so ga ustrelili in še mrtvega bili. Bil je pek, star 19 let. - V Sodražici so pet aretirancev ustrelili. Štiri pred karab. postajo, Vesela Dominika pa med begom (ko ga je polic. pes ujel, so vrgli v njega bombe!).

IG PRI LJUBLJANI. - PODTURBN, NOVA VAS, SUHOR OBRH, PODHOSTA (v okolici Novega mesta). Partizani so s silo odvlekli iz teh krajev moške v gozdove. Iz vasi okoli Novega mesta 80 moških, ki jih na vse načine terorizirajo.

MOKRONOG. Partizani so bili na Žalostni gori in streljali na šolo v Mokronogu, ko je bil v njej pouk. Italjani so streljali nanje iz grada.

MIRNA PEČ. Dne 14. maja so part. streljali na potn. vlak št. 9214. Dva potnika ranjena (Ocvirk).

PLANINA - RAKEK - VERD. Ponoči 13. maja se je na Verdu iztirila lokomotiva. Dne 16. maja med 22. in 23. uro se je iztiril brzec (trije vozovi in lokomotiva) na progi Planina-Logatec.

Zadnje dni aprila je bilo Kočevje blokirano. Vse ljubljanske vesti o akcijah partizanov (zasedba Kočevja itd) so bile navadne izmišljotine.

RAZMERE NA GORENJSKEM. 50.

talcev za jeseniškega župana Luckmanna je bilo ustreljenih 19. apr. v Mauthausnu na Koroš. - Iz Begunj so mnoge prepelj. v Krauth (ob Millst. jezeru.) Dr. Herfort je tudi tam (in dr. Matajč). Zabret Jožko je še v Begunjah. - Na Gorenjskem so še tri skupine "gošarjev" 1. okrog Dražgoš, 2. pod Štoržičem in 3. okrog Blagovice. - V škof. dvorcu v Goričanah so zaporniki iz medvoške okolice V zavodih v Št. Vidu so nastanjeni nemški Italci. - Konec aprila in v zač. maja so pripeljali v Beg. večje število iz kamn. okraja. V Moravčah so Nemci ustrelili Cerarja Fr. pd Pekovčevega, ko je ob aretaciji hotel zbežati. Aretirali so nato brata Antona, dalje bivš. župana Tomca, gostil. Cerar Lojzeta, trg. Dolinarja iz Peč, bivš. šol. uprav. Napokoja. Iz Lukovice: Grošelj Fr. z družino, sodn. jetničarja Pevška z druž. ter pd. Kokalja z dr. Iz Krasc: brata Ivan in Štef. Berganta. Aprila so hoteli seliti Zlato polje. Ljudje so zbežali. Nemci so vas zažgali. - V strmem bregu Save pri Okroglem pri Kranju so se v d. duplini skrivali (ca 15) gošarji. Ko sta jih iskala dva Gestapo, so ju ustrelili. Nato so jih Nemci z večjo mečjo obkledili. Ker niso hoteli iz dupline (in so ustrelili 1 Sloverca, ki je bil poslan v luknjo), so jih zalili z nafte in zažgali. Vsi so se zadušili.

STARČ SLAVKA USTRELIL it. oficir. V nedeljo 10. maja se je vračala godba s pogreba it. vojakov čez št. peterski most. Slavko je pri oknu (Vražov tr) v 1. nadstr. gledal. Meki oficir je kar počez klofutal ljudi. Slavko je šel na cesto in čez most gledat nekega hudo zbitega. Častnik začne klofutati Slavka, ki beži domov. Častnik za njim in ga na dverišču ustrelil. Odpeljali so ga v bel nico. Kroglo so mu vzeli ven, toda je 15. V. umrl. - Prijaznega 17 letnega Slavka so št. peterski fantje - tovariši - v velikem številu spremili k zadnjemu počitku. - Oče je prijavil stvar sodišču. Prosim, da se objavi, kakšno kazen bo prejel častnik-morilec! (Zabeležite si ime morilca!)

4 LJUBLJANSKE MORILCE OF je policija prijela. Slišimo, da izpovedujejo stvari, ki bodo v lepo čast ne samo vodstvu, ampak tudi podpornikom OF!